

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

22 päivänä kesäkuuta 2016*

Ennakkoratkaisupyyntö — Lentoliikenne — Asetus (EY) N:o 261/2004 — 2 artiklan f alakohta ja 10 artiklan 2 kohta — Lipun hinnan osittainen palautus kun matkustajan matkustusluokkaa alennetaan lennolla — Lipun ja lipun hinnan käsitteet — Matkustajalle maksettavan palautuksen laskeminen

Asiassa C-255/15,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Amtsgericht Düsseldorf (Düsseldorfin alueellinen tuomioistuin, Saksa) on esittänyt 30.4.2015 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 29.5.2015, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Steeff Mennens

vastaan

Emirates Direktion für Deutschland,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit D. Šváby, J. Malenovský (esittelevä tuomari), M. Safjan ja M. Vilaras,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Steeff Mennens, itse,

— Emirates Direktion für Deutschland, edustajanaan U. Steppler, Rechtsanwalt,

— Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajinaan C. Colelli ja F. Di Matteo, avvocati dello Stato,

— Euroopan komissio, asiamiehinään W. Mölls, K.-P. Wojcik ja N. Yerrell,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee matkustajille heidän lennolle pääsyä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 (EYVL 2004, L 46, s. 1) 2 artiklan f alakohdan ja 10 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Steef Mennens ja Emirates Direktion für Deutschland (jäljempänä Emirates) ja jossa on kyse matkustusluokan alentamisen vuoksi esitetystä lipun hinnan osittaista palauttamista koskevasta vaatimuksesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Asetuksen N:o 261/2004 johdanto-osan 1, 2 ja 4 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) Lentoliikenteen alalla toteutettavalla yhteisön toiminnalla olisi pyrittävä muun muassa varmistamaan matkustajien suojelun korkea taso. Lisäksi olisi otettava kaikilta osin huomioon kuluttajansuojelun yleiset vaatimukset.

(2) Lennolle pääsyn epääminen sekä lentojen peruuttaminen ja pitkäaikainen viivästyminen aiheuttavat matkustajille vakavia vaikeuksia ja haittoja.

– –

(4) Yhteisön olisikin tiukennettava asetuksessa säädettyä suojelua koskevia vähimmäisvaatimuksia matkustajien oikeuksien parantamiseksi ja sen varmistamiseksi, että lentoliikenteen harjoittajat toimivat vapautetuilla markkinoilla yhdenmukaistetuin ehdoin.”
- 4 Asetuksen 2 artiklassa, jonka otsikkona on ”Määritelmät”, säädetään, että tässä asetuksessa tarkoitetaan:

”f) ’lipulla’ matkustamiseen oikeuttavaa voimassa olevaa asiakirjaa tai vastaavaa paperittomassa muodossa, myös sähköisessä muodossa, olevaa asiakirjaa, jonka lentoliikenteen harjoittaja tai sen valtuuttama edustaja on kirjoittanut tai hyväksynyt”.
- 5 Kyseisen asetuksen 8 artiklan, jonka otsikkona on ”Oikeus korvaukseen tai uudelleenreititykseen”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos tähän artiklaan viitataan, matkustajalle on annettava mahdollisuus valita jokin seuraavista vaihtoehdoista:

 - a)
 - lipusta maksetun hinnan palauttaminen kokonaisuudessaan seitsemän päivän kuluessa 7 artiklan 3 kohdassa esitetyllä tavalla kultakin matkan osalta, joka jää tekemättä, sekä jo tehdyiltä osilta matkaa, jos lennosta ei ole enää matkustajan alkuperäisen matkasuunnitelman kannalta hyötyä, sekä tarvittaessa;
 - paluulento, joka lähtee mahdollisimman pian ensimmäiseen lähtöpaikkaan;

– –”

- 6 Saman asetuksen 10 artiklan, jonka otsikkona on ”Matkustusluokan muuttaminen”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja sijoittaa matkustajan tämän hankkimassa lentolipussa edellytettyä alempaan matkustusluokkaan, sen on seitsemän päivän kuluessa maksettava 7 artiklan 3 kohdassa esitetyllä tavalla takaisin

- a) 30 prosenttia matkustajan lipun hinnasta enintään 1 500 kilometrin pituisten lentojen osalta; tai
- b) 50 prosenttia matkustajan lipun hinnasta yhteisön sisäisten yli 1 500 kilometrin pituisten lentojen osalta, lukuun ottamatta jäsenvaltioiden eurooppalaisten alueiden ja Ranskan merentakaisten departementtien välisiä lentoja, ja muiden yli 1 500 mutta alle 3 500 kilometrin pituisten lentojen osalta; tai
- c) 75 prosenttia matkustajan lipun hinnasta niiden lentojen osalta, joihin ei voida soveltaa a tai b alakohtaa, jäsenvaltioiden eurooppalaisten alueiden ja Ranskan merentakaisten departementtien väliset lennot mukaan lukien.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 7 Mennens varasi ja hankki yhden kokonaisuuden muodostavan lipun, joka oikeutti hänet Emiratesin liikennöimien lentojen kokonaisuuteen. Nämä lennot tapahtuivat välillä Düsseldorf (Saksa)–Dubai (Yhdistyneet arabiemiirikunnat) 26.–27.7.2013 välisenä yönä, Dubai–Tokio (Japani) 29.7.2013, Singapore (Singapore)–Dubai 23.–24.8.2013 välisenä yönä ja Dubai–Frankfurt (Saksa) 24.8.2013. Düsseldorf–Dubai ja Dubai–Tokio välisten lentojen piti tapahtua ensimmäisessä luokassa, Singapore–Dubai ja Dubai–Frankfurt välisten lentojen puolestaan bisnesluokassa. Lipussa mainittiin erikseen Mennensin hankkimien lentojen kokonaisuuden ”hintaa” eli 2 371 euroa, siihen liittyvät eri ”verot ja maksut” ja kaikki nämä osat ”yhteensä” 2 471,92 euroa, mutta siinä ei yksilöity kyseessä olevien eri lentojen hintaa.
- 8 Emiratesin alennettua Mennensin matkustusluokkaa Düsseldorf–Dubai-lennolla ensimmäisestä luokasta bisnesluokkaan asianomainen vaati asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla Emiratesia maksamaan takaisin 1 853,94 euron suuruisen summan, joka vastaa 75:tä prosenttia hänen lippunsa hinnasta verot ja maksut mukaan lukien. Kyseisen vaatimuksen johdosta Emirates maksoi Mennensille takaisin 376 euron suuruisen summan.
- 9 Amtsgericht Düsseldorfin (Düsseldorfin alueellinen tuomioistuin, Saksa) käsiteltävänä olevassa riita-asiassa, jossa vastakkain ovat Mennens ja Emirates, Emirates väittää pääasiallisesti yhtäältä, että silloin kun lippu oikeuttaa lentojen kokonaisuuteen ja kun matkustusluokkaa alennetaan vain yhdellä näistä lennoista tai lennon osista, asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaista takaisinmaksuprosenttia on sovellettava ainoastaan kyseessä olevan lennon tai lennon osan hintaan eikä lipun kokonaishintaan. Emirates väittää toisaalta, että kyseistä prosenttia ei ole sovellettava hintaan, johon sisältyvät kyseistä lentoa tai lennon osaa koskevat verot ja maksut, vaan ainoastaan verottomaan hintaan.
- 10 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin arvioi, että riita-asian kyseisen näkökohdan ratkaiseminen riippuu asetuksen N:o 261/2004 2 artiklan f alakohdan ja 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan, kun niitä tarkastellaan yhdessä, tulkinnasta.

- 11 Tässä tilanteessa Amtsgericht Düsseldorf (Düsseldorfin alueellinen tuomioistuin) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko asetuksen (EY) N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa ja 2 artiklan f alakohtaa yhdessä tarkasteltuina tulkittava siten, että ”lippu” on asiakirja, joka (myös) oikeuttaa matkustajan matkustamisen lennolla, jolla hänen matkustusluokkaansa alennettiin, siitä riippumatta, mainitaanko kyseisessä asiakirjassa myös muita lentoja, kuten jatko- tai paluulentoja?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko asetuksen (EY) N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa ja 2 artiklan f alakohtaa yhdessä tarkasteltuina tulkittava lisäksi siten, että ”lipun hinta” on määrä, jonka matkustaja on maksanut kaikista lipussa mainituista lennoista myös, kun matkustusluokan alentaminen tapahtui vain yhdellä lennolla?

Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko sen määrän arvioimiseksi, joka on asetuksen (EY) N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdan mukaan palautuksen perustana, otettava huomioon lentoyhtiön julkaisema hinta kuljetuksesta varatussa matkustusluokassa matkan siltä osalta, jota matkustusluokan alentaminen koski, vai onko laskettava lennon sen osan pituuden, jota matkustusluokan alentaminen koski, suhde lennon kokonaispituuteen ja kerrottava se lennon kokonaishinnalla?

- 3) Onko asetuksen (EY) N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa tulkittava lisäksi siten, että ”lipun hinta” on vain pelkän lennon hinta ilman veroja ja maksuja?”

Unionin tuomioistuimen toimivalta

- 12 Emirates kiistää unionin tuomioistuimen toimivallan vastata ennakkoratkaisupyyntöön ja väittää, ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuinkaan ole toimivaltainen tutkimaan pääasiaa.
- 13 Tältä osin on todettava, ettei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen väitetty toimivallan puuttuminen vaikuta unionin tuomioistuimen toimivaltaan.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyytää nimittäin ennakkoratkaisupyyntönsä unionin tuomioistuinta antamaan ennakkoratkaisun asetuksen N:o 261/2004 tulkinnasta. Koska viimeksi mainittu on Euroopan unionin toimielinten toimi, unionin tuomioistuin on SEUT 267 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla selvästi toimivaltainen lausumaan kyseisestä pyynnöstä.
- 15 Asiakirjoista käy lisäksi ilmi, että unionin tuomioistuimelta pyydetty tulkinta on tarpeen, jotta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi ratkaista pääasian. Näissä olosuhteissa on niin, että kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välinen tehtävänjako, unionin tuomioistuimen tehtävänä ei ole arvioida sitä, onko päätös asian saattamisesta sen käsiteltäväksi tehty organisaatiota ja menettelyjä koskevien kansallisen oikeuden sääntöjen mukaisesti (tuomio 23.11.2006, Asnef-Equifax ja Administración del Estado, C-238/05, EU:C:2006:734, 14 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), eikä siten jättää ennakkoratkaisupyyntöä tutkimatta.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen ja toinen kysymys

- 16 Ensimmäisellä ja toisella kysymyksellään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelelee pääsiallisesti, onko asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa ja 2 artiklan f alakohtaa yhdessä tarkasteltuina tulkittava siten, että kun matkustajan matkustusluokkaa alennetaan lennolla:
- lippu, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseiselle matkustajalle maksettavaa palautusta, on matkustajan matkustamiseen tällä yhdellä ainoalla lennolla oikeuttava asiakirja, vaikka tällaiseen asiakirjaan on merkitty myös muita lentoja, ja
 - hinta, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseistä palautusta, on joko määrä, jonka matkustaja on maksanut kaikista lippuunsa merkityistä lennoista, tai hinta, jonka lentoliikenteen harjoittaja on julkaissut sen lennon ja matkustusluokan osalta, jota matkustusluokan alentaminen koskee, tai se osa lipun hintaa, joka vastaa kyseisen lennon pituuden suhdetta sen kuljetuksen kokonaispituuteen, johon matkustajalla on oikeus.
- 17 Asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa säädetään tältä osin, että jos lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja sijoittaa matkustajan alempaan matkustusluokkaan kuin mihin lentolippu on hankittu, lentoliikenteen harjoittajan on maksettava matkustajalle takaisin kyseisen lipun hinnasta osa, joka määräytyy muun muassa kyseisten lentojen pituuden perusteella.
- 18 Tässä säännöksessä luodaan täten yhteys käsitteiden ”lippu” ja ”hintaa” välille.
- 19 Käsite ”lippu” on määritelty asetuksen N:o 261/2004 2 artiklan f alakohdassa matkustamiseen oikeuttavaksi voimassa olevaksi asiakirjaksi tai vastaavaksi paperittomassa muodossa, myös sähköisessä muodossa, olevaksi asiakirjaksi, jonka lentoliikenteen harjoittaja tai sen valtuuttama edustaja on kirjoittanut tai hyväksynyt.
- 20 Asetuksessa N:o 261/2004 ei toisaalta ole määritelty ”lennon” käsitettä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan lento muodostuu kuitenkin ilmakuljetustoimesta, jolloin se on tietyllä tavalla tämän kuljetuksen ”yksikkö”, jonka toteuttaa lentoliikenteen harjoittaja, joka määrää sen reitin (tuomio 10.7.2008, Emirates Airlines, C-173/07, EU:C:2008:400, 40 kohta ja tuomio 13.10.2011, Sousa Rodríguez ym., C-83/10, EU:C:2011:652, 27 kohta).
- 21 Lippu on täten asiakirja, joka antaa matkustajalle matkustamisoikeuden, joka tapauksen mukaan voi sisältää yhden tai useamman lennon.
- 22 Kuljetusyksikön muodostavan jokaisen tällaisen lennon on periaatteessa tarkoitus toteutua matkustajan ja lentoliikenteen harjoittajan välillä sovittujen ehtojen mukaisesti. Näihin ehtoihin kuuluu muun muassa kyseisen matkustajan sijoittaminen määritettyyn matkustusluokkaan, johon hänen lippunsa on – kuten asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdassa säädetään – hankittu.
- 23 Matkustajalla oleva lippu antaa siten viimeksi mainitulle muun muassa oikeuden tulla kuljetetuksi yhdellä tai usealla tietyllä lennolla siten, että matkustaja on sijoitettuna sovittuun matkustusluokkaan jokaisella lennolla.

- 24 Kun lentoliikenteen harjoittaja kuitenkin sijoittaa tämän matkustajan tietyllä lennolla alempaan matkustusluokkaan kuin siihen, johon tämän lippu on hankittu, kyseinen matkustaja ei kyseessä olevalla lennolla saa palvelua, josta on sovittu maksetun hinnan vastikkeeksi. Kyseinen matkustusluokan alentaminen ei sitä vastoin vaikuta sovittuihin palveluihin muilla lennoilla, joihin lippu tapauksen mukaan oikeuttaa matkustajan.
- 25 Tämän vuoksi on niin, ettei asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa sovelleta näihin muihin lentoihin.
- 26 Tätä päätelmää tukee asetuksella N:o 261/2004 tavoiteltu päämäärä, joka, kuten asetuksen johdanto-osan ensimmäisestä, toisesta ja neljännestä perustelukappaleesta käy ilmi, on varmistaa matkustajien ja kuluttajien suojelun korkea taso parantamalla heidän oikeuksiaan tietyissä tilanteissa, joissa aiheutuu vakavia vaikeuksia ja haittoja, sekä korjaamalla viimeksi mainitut vakiomuotoisesti ja välittömästi (ks. vastaavasti tuomio 10.1.2006, IATA ja ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10, 82 kohta).
- 27 Kun pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa lentoliikenteen harjoittaja sijoittaa matkustajan alempaan matkustusluokkaan kuin mihin viimeksi mainittu on hankkinut lippunsa tietyllä lennolla, kyseiselle matkustajalle aiheutunut haitta johtuu siitä seikasta, ettei hän saa tämän lennon aikana lippuun merkityn matkustusluokan mukavuuksia.
- 28 On täten todettava, että asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdalla pyritään hyvittämään se täsmällinen haitta, joka liittyy tiettyyn lentoon eikä matkustajan kuljetukseen kokonaisuudessaan.
- 29 Tämän vuoksi on niin, että ainoastaan sen lennon, jolla kyseisen matkustajan matkustusluokkaa on alennettu, hintaa on käytettävä tässä säännöksessä säädetyn palautuksen perusteena, eikä sen kuljetuksen, johon lippu oikeuttaa, kokonaishintaa.
- 30 On kuitenkin niin, että tilanteessa, jossa lipussa ilmoitetaan ainoastaan matkustajan kuljetuksen kokonaishinta, eikä siis muuten täsmennetä sen lennon hintaa, jolla matkustusluokkaa on alennettu, perusteeksi on otettava kyseisen lipun hinnasta se osa, joka vastaa kyseisen lennon pituuden suhdetta sen kuljetuksen kokonaispituuteen, johon matkustajalla on oikeus.
- 31 Koska matkustajan matkustusluokan alentaminen koskee vain hänen kuljetuksensa yhtä tietynpituista osaa, tätä menetelmää soveltamalla kyseiselle matkustajalle maksettava palautus voidaan suhteuttaa siihen osaan hänen kuljetustaan, jonka aikana tällainen matkustusluokan alentaminen on aiheuttanut hänelle haittaa.
- 32 Kaikkien edellä esitettyjen toteamusten perusteella ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa ja 2 artiklan f alakohtaa yhdessä tarkasteltuina on tulkittava siten, että kun matkustajan matkustusluokkaa alennetaan lennolla, hinta, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseiselle matkustajalle maksettavaa palautusta, on sen lennon, jolla matkustajan matkustusluokkaa on alennettu, hinta, paitsi jos tätä hintaa ei ole merkitty hänen kuljetukseensa tällä lennolla oikeuttavaan lippuun, jolloin perusteeksi on otettava se osa lipun hinnasta, joka vastaa kyseisen lennon pituuden suhdetta sen kuljetuksen kokonaispituuteen, johon matkustajalla on oikeus.

Kolmas kysymys

- 33 Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee pääasiallisesti, onko asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että jos matkustajan matkustusluokkaa alennetaan lennolla, lipun hinta, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseiselle matkustajalle maksettavaa palautusta, on pelkän lennon hinta ilman veroja ja maksuja.

- 34 Tältä osin asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdan a–c alakohdassa viitataan ilman lisätäsmennystä ”lipun hintaan”, jona on pidettävä, kuten toiseen esitetyistä kysymyksistä annetusta vastauksesta käy ilmi, sen lennon, jolla kyseisen matkustajan matkustusluokkaa on alennettu, hintaa.
- 35 On kiistatonta, että kyseinen hinta sisältää muun muassa kaksi eri osatekijää eli yhtäältä lentoliikenteen harjoittajan lipun hankkineen matkustajan kuljetukseen soveltaman ”hinnan” ja toisaalta lentoliikenteen harjoittajan tässä yhteydessä perimät verot ja maksut.
- 36 Nämä verot ja maksut muodostavat kuitenkin lopullisen hinnan, joka matkustajan on maksettava käyttääkseen lentoliikenteen harjoittajan tarjoamaa palvelua, pakollisia osatekijöitä (ks. analogisesti tuomio 19.7.2012, ebookers.com Deutschland, C-112/11, EU:C:2012:487, 14 kohta ja tuomio 18.9.2014, Vueling Airlines, C-487/12, EU:C:2014:2232, 36 kohta).
- 37 Asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdan a–c alakohdan yhteisen johdantokappaleen muodostavasta virkkeen osasta käy kuitenkin ilmi, että jos lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja sijoittaa matkustajan alempaan matkustusluokkaan kuin mihin lentolippu on hankittu, sen on maksettava takaisin osa kyseisen lipun hinnasta kyseisen a–c alakohdan mukaisesti.
- 38 Kyseinen virkkeen osa korostaa implisiittisesti lennosta vastaavan lentoliikenteen harjoittajan matkustusluokan alentamiseen liittyvää vastuuta siten, että sen ja vain sen yksin on katsottava olevan vastuussa tämän tuomion 20 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisena lennon toteuttajana päätöksestä sijoittaa matkustaja, vastoin asianomaisen kanssa sovittua ja sitä, mitä viimeksi mainittu on hankkinut, lippuun merkittyä alempaan matkustusluokkaan.
- 39 Asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa on kokonaisuutena näin ollen luettava siten, että matkustajalle maksettavan palautuksen määrittämiseksi ei voida ottaa huomioon verojen ja maksun kaltaisia hinnan osatekijöitä, koska vaikka verot ja maksut liittyvät mainittuun lentoon, ne eivät ole olennainen osa sitä.
- 40 Kyseistä johtopäätöstä tukee asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohdassa tavoiteltu päämäärä, joka, kuten tämän tuomion 26–28 kohdasta käy ilmi, on korvata matkustajalle kiinteämääräisesti lentoliikenteen harjoittajan tekemästä matkustusluokan alentamisesta aiheutunut mukavuuksien väheneminen koko kyseisen lennon pituudelta ja koko kyseisen lennon keston aikana.
- 41 Kun otetaan huomioon tällainen päämäärä, kyseisen asetuksen ei siten voida katsoa muodostavan oikeusperustaa, jonka nojalla voitaisiin velvoittaa palauttamaan, edes osittaisesti ja kiinteämääräisesti, hinnan osatekijöitä, joiden peruste tai määrä eivät liity tähän haittaan ja näin ollen kyseessä olevan lennon toteuttamiseen.
- 42 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on määrittää, vastaavatko pääasiassa kyseessä olevat verot ja maksut näitä vaatimuksia.
- 43 Näissä olosuhteissa kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että lipun hinta, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseiselle matkustajalle maksettavaa palautusta, jos matkustusluokkaa on alennettu lennolla, on vain pelkän lennon hinta ilman lippuun merkittyjä veroja ja maksuja, edellyttäen, että näiden verojen ja maksujen peruste ja määrä eivät riipu matkustusluokasta, johon kyseinen lippu on hankittu.

Oikeudenkäyntikulut

- 44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa ja 2 artiklan f alakohtaa yhdessä tarkasteltuina on tulkittava siten, että kun matkustajan matkustusluokkaa alennetaan lennolla, hinta, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseiselle matkustajalle maksettavaa palautusta, on sen lennon, jolla matkustajan matkustusluokkaa on alennettu, hinta, paitsi jos tätä hintaa ei ole merkitty hänen kuljetukseensa tällä lennolla oikeuttavaan lippuun, jolloin perusteeksi on otettava se osa tämän lipun hinnasta, joka vastaa kyseisen lennon pituuden suhdetta sen kuljetuksen kokonaispituuteen, johon matkustajalla on oikeus.**
- 2) **Asetuksen N:o 261/2004 10 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että lipun hinta, joka otetaan huomioon määritettäessä kyseiselle matkustajalle maksettavaa hinnan palautusta, jos matkustusluokkaa on alennettu lennolla, on vain pelkän lennon hinta ilman lippuun merkittyjä veroja ja maksuja, edellyttäen, että näiden verojen ja maksujen peruste ja määrä eivät riipu matkustusluokasta, johon kyseinen lippu on hankittu.**

Allekirjoitukset